

Pārskats par atkritumu poligoniem Latvijā 2016. gadā

Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, pamatojoties uz Ministru kabineta 2011. gada 27. decembra noteikumiem Nr. 1032 „Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi”, ir apkopojis datus par atkritumu poligonu darbību 2016. gadā.

Dati šim apkopojumam tika ņemti no Valsts statistiskā pārskata „Nr.3 – Pārskats par atkritumiem” un poligonu darbības gada pārskatiem, ko poligonu apsaimniekotāji iesniedz, pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumiem Nr. 1032.

Atkritumu veidi ir klasificēti saskaņā ar Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumiem Nr.302 “Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus”. Apglabāšana izgāztuvēs un poligonos [kodi: D1 – “apglabāšana uz zemes vai zemē” (atkritumu apglabāšanas poligonos vai izgāztuvēs); D5 Uzglabāšana speciāli iekārtotos atkritumu poligonos (piemēram, atkritumu ievietošana ar izolācijas materiālu izklātos atsevišķos nodaļījumos, kuri tiek noslēgti un ir izolēti viens no otra un no vides)] ir klasificēta saskaņā ar Ministru kabineta 2011. gada 26. aprīļa noteikumi Nr.319 “Noteikumi par atkritumu reģenerācijas un apglabāšanas veidiem”.

Visiem pārskatā iekļautajiem poligoniem ir izsniegtas atkritumu apglabāšanas atļaujas, un kopš 2011. gada Latvijā darbojas visi paredzētie atkritumu poligoni.

Pārskatā ir iekļauta informācija par apglabātajiem atkritumu apjomiem 13 atkritumu apglabāšanas objektos valstī. 2016. gadā Latvijā darbojās 11 sadzīves atkritumu poligoni, 1 bīstamo atkritumu poligons, kā arī 1 atkritumu poligons, kurā tiek apglabāti azbestu saturoši bīstamie atkritumi un būvniecības atkritumi.

Kopā valstī tika apglabātas **531272** tonnas atkritumu, no tiem nebīstamie atkritumi – **529743,68** tonnas un bīstamie – **1528,32**. Salīdzinājumā ar 2015. gadu izgāztuvēs un poligonos apglabātais atkritumu daudzums ir palielinājies par 22461,49 tonnām jeb 4,23%.

2016. gadā 9 sadzīves atkritumu poligonos saskaņā ar to darbības atļaujām papildus sadzīves atkritumiem tika pieņemti un apglabāti arī bīstamie atkritumi, kopumā 2016. gadā šādi tika apglabātas 1374,36 tonnas azbestu saturošu atkritumu.

Kopš 2011. gada Latvijā darbojas specializēts bīstamo atkritumu poligons “Zebrene”, kurā tiek apglabāti tikai bīstamie atkritumi, balstoties uz poligona atkritumu pieņemšanas kritērijiem. Bīstamo atkritumu poligonā “Zebrene” 2016. gadā tika apglabātas 177,63 tonnas bīstamo atkritumu.

Kopš 2014. gada darbību atsācis atkritumu poligons “Dūmiņi”, kura operators līdz 2015. gadam bija "BALTIJAS AUTO PLUS" SIA. 2016. gadā poligona operators ir "VIDUSKURZEMES AAO" SIA. Atkritumu poligonā “Dūmiņi” 2016. gadā papildus citiem atkritumu veidiem apglabātas 369,70 tonnas azbestu saturošu bīstamo atkritumu.

2016. gada poligonu pārskatā iekļauta informācija par operatoru "Jelgavas komunālie pakalpojumi" SIA, kas veic atkritumu apsaimniekošanas darbības atkritumu poligona "Brakšķi" 3. un 4. sektorā.

Visas 2016. gadā Latvijā darbojošās atkritumu apglabāšanas vietas ir apsaimniekotas un darbojas saskaņā ar izsniegtām piesārņojošās darbības atļaujām.

Veicot aprēķinus saskaņā ar Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes izstrādātām vadlīnijām (*Revised guidelines “Intergovernmental Panel on Climate Change”*), pielietojot Pirmās pakāpes sabrukšanas aprēķinu metodi, Latvijas

atkritumu izgāztuves un poligoni 2016. gadā emitēja **23 000** tonnas metāna, kas ir viena no būtiskajām siltumnīcas efektu izraisošajām gāzēm.

Vairākos atkritumu poligonos bioloģiski noārdāmo atkritumu sadalīšanās rezultātā izdalītā atkritumu gāze tiek savākta.

Tālāk norādīts atkritumu poligonos savāktais metāna daudzums m³, atkarībā no metāna procentuālā satura atkritumu gāzē:

- 1) SIA „Getliņi Eko” slēgtajā izgāztuves daļā un jaunajās apglabāšanas šūnās kopā savākti 9 369 616 m³ metāna;
- 2) SIA „Liepājas RAS” atkritumu poligonā „Kīvītes” kopā savākti 1 352 120 m³ metāna;
- 3) SIA “ZAAO” poligonā „Daibe” savākti 360 740 m³ metāna;
- 4) SIA “Zemgales EKO” poligonā “Brakšķi” savākti 149 494 m³ metāna;
- 5) SIA “KULK” poligonā “Brakšķi” savākti 168 815 m³ metāna.

2016. gadā kopā tika savākti un sadedzināti 11 400 787 m³ jeb **7623** tonnas metāna. Metāna daudzuma aprēķinos pārejai no kubikmetriem uz tonnām tika pieņemts, ka metāna gāzes blīvums ir 0,6687 kg/m³. 2016. gadā tika savākts par 211 tonnām mazāk metāna nekā 2015. gadā.

No kopējā poligonos un izgāztuvēs emitētā metāna 2016. gadā tika savākti **33,14** %.

1. tabula

Nr.	Poligons	Operators	Atkritumu Klases Kods	Atkritumu Nosaukums	Norāde par atkritumu bīstamību	Atkritumu daudzums, t
1	Atkritumu poligons “Dūmiņi”	"VIDUSKURZEMES AAO" SIA, Brocēnu pagasts „Dūmiņi”	170504	Augsne un akmeņi, kas neatbilst 170503 klasei		65.51
			170107	Betona, ķieģeļu, flīžu, dakstiņu, keramikas maisījumi, kuri neatbilst 170106 klasei		3.26
			170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		797.25
			101306	Citas daļiņas un putekļi (izņemot 101312 un 101313 klasi)		11.54
			101399	Citi šīs grupas atkritumi		8.42
			190503	Nederīgs komposts		128.55

			101301	Pirms termiskā procesa sagatavota izejvielu maisījuma atkritumi		5.76
			170102	Ķieģeļi		3.20
			160111	Azbestu saturošas bremžu uzlikas	Bīstami	120.00
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	240.80
			170601	Azbestu saturoši izolācijas materiāli	Bīstami	8.90
2	Atkritumu poligons "Cinīši"	"ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS DIENVIDLATGALES STARPPAŠVALDĪBU ORGANIZĀCIJA" SIA, atkritumu poligons "Cinīši", Daugavpils novads, Demeņes pagasts	150203	Absorbenti, filtru materiāli, slaucīšanas materiāls un aizsargtērpi, kuri neatbilst 150202 klasei		17.16
			040222	Apstrādātu tekstilšķiedru atkritumi		2.44
			190801	Atkritumi no sietiem		117.06
			190802	Atkritumi no smilšu uztvērējiem		292.46
			191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei		10071.44
			150109	Auduma iepakojums		7.34
			170504	Augsne un akmeņi, kas neatbilst 170503 klasei		1.24
			170107	Betona, ķieģeļu, flīžu, dakstiņu, keramikas maisījumi, kuri neatbilst 170106 klasei		767.60
			170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		0.28

			160222	Citur neminēti komponenti		75.02
			200303	Ielu tīrīšanas atkritumi		4678.05
			170604	Izolācijas materiāli, kuri neatbilst 170601 un 170603 klasei		4.68
			170201	Koks		3.00
			150105	Kompozītmateriālu iepakojums		0.90
			100101	Kurtuvju pelni		272.12
			200307	Liela izmēra atkritumi		61.16
			120115	Metālapstrādes atkritumi, kuri neatbilst 120114 klasei		106.32
			200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi		21870.45
			100102	Ogļu kvēpi		0.92
			170202	Stikls		29.14
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	36.34
			170601	Azbestu saturoši izolācijas materiāli	Bīstami	25.18
3	Atkritumu poligons "Kaudzītes" (ALBA 5)	"AP Kaudzītes" SIA, atkritumu poligons "Kaudzītes", Gulbenes novads, Litenes pagasts	191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei		3862.70
			170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		14.01
			160119	Plastmasa		13.30
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	50.36
4	Atkritumu poligons "Janvāri"	Atkritumu poligons "Janvāri" Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība "PIEJŪRA" SIA, atkritumu poligons "Janvāri", Talsu novads, Laidzes pagasts	190802	Atkritumi no smilšu uztvērējiem		42.82
			191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211		3816.84

				klasei		
			170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		202.75
			200110	Drēbes		14.25
			200307	Liela izmēra atkritumi		4.69
			200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi		18995.04
			160119	Plastmasa		4.28
			160120	Stikls		3.86
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	103.00
5	Atkritumu poligons "Getliņi"	"GETLIŅI EKO" SIA, atkritumu poligons "Getliņi", Stopiņu novads	191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei		18573.00
			200201	Bioloģiski noārdāmi atkritumi		16586.15
			191213	Bioloģiski noārdāmi atkritumi, kas piemēroti kompostēšanai vai anaerobai pārstrādei		227009.30
			200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi		42228.05
6	Atkritumu poligons "Ķīvētes"	"LIEPĀJAS RAS" SIA, atkritumu poligons "Ķīvētes", Grobiņas novads, Grobiņas pagasts	191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei		14910.62
			200201	Bioloģiski noārdāmi atkritumi		1662.62
			191213	Bioloģiski noārdāmi atkritumi, kas piemēroti kompostēšanai vai anaerobai		1410.70

				pārstrādei		
			170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		299.41
			191207	Koksne, kas neatbilst 191206 klasei		342.77
			200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi		11035.09
			160103	Nolietotas riepas		182.00
			191201	Papīrs un kartons		135.64
			191204	Plastmasa un gumija		332.77
			191205	Stikls		542.67
			191208	Tekstila atkritumi		54.26
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	73.44
7	Atkritumu poligons "Pentuļi"	"Ventspils labiekārtošanas kombināts" PSIA, atkritumu poligons "Pentuļi", Ventspils novads, Vārves pagasts	020203	Patēriņam vai apstrādei nederīgi materiāli		147.02
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	118.09
			200307	Liela izmēra atkritumi		3757.21
8	Atkritumu poligons "Grantiņi"	"Zemgales EKO" SIA, atkritumu poligons "Grantiņi", Bauskas novads, Codes pagasts	200201	Bioloģiski noārdāmi atkritumi		80.54
			170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		118.92
			160222	Citur neminēti komponenti		16.30
			200303	Ielu tīrīšanas atkritumi		1.70
			200307	Liela izmēra atkritumi		483.04
			200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi		8634.48
			020204	Notekūdeņu vietējās attīrīšanas iekārtu dūņas		124.70
			020203	Patēriņam vai apstrādei nederīgi materiāli		34.22
			020704	Patēriņam vai pārstrādei nederīgi		13.22

				materiāli		
			170203	Plastmasa		0.20
			150107	Stikla iepakojums		8.84
			170202	Stikls		0.38
9	Atkritumu poligons "Brakšķi"	"Zemgales EKO" SIA Atkritumu poligons "Brakšķi", Jelgavas novads, Līvberzes pagasts	191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei		1838.18
			170107	Betona, ķieģeļu, flīžu, dakstiņu, keramikas maisījumi, kuri neatbilst 170106 klasei		2.42
			200201	Bioloģiski noārdāmi atkritumi		102.85
			170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		89.84
			070799	Citi šīs grupas atkritumi		2.56
			160222	Citur neminēti komponenti		3.38
			200307	Liela izmēra atkritumi		11.02
			200301	Nešķīroti sadzīves atkritumi		756.05
			150101	Papīra un kartona iepakojums		0.16
			020203	Patēriņam vai apstrādei nederīgi materiāli		57.42
			170203	Plastmasa		0.63
			150102	Plastmasas iepakojums		142.98
			200102	Stikls		19.36
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	40.74
		"KULK" SIA, Bioenerģijas šūna, poligons "Brakšķi" 2.kārta", Jelgavas novads, Līvberzes pagasts	200201	Bioloģiski noārdāmi atkritumi		19102.66
			191213	Bioloģiski noārdāmi atkritumi, kas piemēroti		18188.24

				kompostēšanai vai anaerobai pārstrādei		
			190814	Rūpniecisko notekūdeņu attīrīšanas procesu dūņas, kas neatbilst 190813 klasei		1018.04
		"Jelgavas komunālie pakalpojumi" SIA, poligona "Brakšķi" 3. un 4. sektors, Jelgavas novads, Līvberzes pagasts	191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei		10518.33
			200301	Nešķīroti sadzīves atkritumi		311.06
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷		85.78
10	Atkritumu poligons "Dziļā Vāda"	"Vidusdaugavas SPAAO" SIA, atkritumu poligons "Dziļā Vāda", Krustpils novads, Mežāres pagasts	170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		66.66
			200203	Citi bioloģiski nenoārdāmi atkritumi		538.92
			200307	Liela izmēra atkritumi		2129.95
			200301	Nešķīroti sadzīves atkritumi		19652.51
			190112	Smagās pelnu frakcijas un izdedži, kuri neatbilst 190111 klasei		10.64
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	31.50
11	Bīstamo atkritumu poligons "Zebrene"	"Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" VSIA, bīstamo atkritumu poligons "Zebrene", Dobeles novads, Zebrenes pagasts	170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	50.28
			190111	Bīstamas vielas saturošas smagās pelnu frakcijas un izdedži	Bīstami	1.89
			110108	Fosfatizēšanas nogulsnes	Bīstami	27.30

			110109	Nogulsnes un filtrēšanas atkritumi, kuri satur bīstamas vielas	Bīstami	11.15
			060405	Smagos metālus saturoši atkritumi	Bīstami	86.67
			101111	Sīku stikla daļiņu un stikla pulvera atkritumi, kuri satur smagos metālus (piemēram, no katodstaru spuldzēm)	Bīstami	0.35
12	Atkritumu poligons "Križevniki"	"ALAAS" SIA, atkritumu poligons "Križevniki", Rēzeknes novads, Ozolaines pagasts	190802	Atkritumi no smilšu uztvērējiem		0.10
			191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei		1748.24
			200201	Bioloģiski noārdāmi atkritumi		18.98
			170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		245.92
			100117	Citi līdzsadedzināšanas pelni, kuri neatbilst 100116 klasei		3.72
			030199	Citi šīs grupas atkritumi		5.98
			160222	Citur neminēti komponenti		1.04
			100101	Kurtuvju pelni		415.60
			200307	Liela izmēra atkritumi		105.46
			120101	Melno metālu pulēšanas un formēšanas atkritumi		10.72
			200301	Nešķīroti sadzīves atkritumi		12192.89
			020104	Plastmasas		33.46

				atkritumi (izņemot iepakojumu)		
			150102	Plastmasas iepakojums		12.02
			170202	Stikls		0.68
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	75.72
13	Atkritumu poligons "Daibe"	"ZAAO" SIA, atkritumu poligons "Daibe", Pārgaujas novads, Stalbes pagasts	191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei		15012.01
			020202	Dzīvnieku audu atkritumi		9.86
			200301	Nešķīroti sadzīves atkritumi		1420.92
			020304	Patērēšanai vai apstrādei nederīgi materiāli		11.39
			020501	Pārstrādei vai patēriņam nederīgi materiāli		4.88
			191216	Pāršķīroti būvniecības atkritumi, kas paredzēti turpmākai izmantošanai (piemēram, ceļu būvē)		708.54
			101103	Stikla šķiedru atkritumi		8029.00
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	426.61
					Tonnas KOPĀ:	531272

Pārskatu sastādīja:
LVGMC
Ķīmisko vielu un bīstamo atkritumu nodaļa

Vladislavs Beļskis
Tel: +371 67770025
e-pasts: vladislavs.belskis@lvgmc.lv